EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.8.2021
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Horizont Evropa)

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí Smíšeného výboru o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) zaručuje občanům a hospodářským subjektům v EHP stejná práva a povinnosti na vnitřním trhu. Stanoví začlenění právních předpisů EU, které se vztahují na čtyři svobody ve všech 30 státech EHP tvořených členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Dohoda o EHP se kromě toho vztahuje na spolupráci v dalších důležitých oblastech, jako je výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, cestovní ruch a kultura, které jsou společně označovány jako „vedlejší a horizontální“ politiky. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994. Evropská unie je spolu se svými členskými státy smluvní stranou dohody.

2.2. Smíšený výbor EHP

Za správu Dohody o EHP odpovídá Smíšený výbor EHP. Jedná se o fórum pro výměnu názorů v souvislosti s fungováním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsensu. V souladu s Lisabonskou smlouvou odpovídá za koordinaci záležitostí EHP na straně EU Evropská služba pro vnější činnost.

2.3. Zamýšlený akt Smíšeného výboru EHP

Očekává se, že Smíšený výbor EHP přijme rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (dále jen „zamýšlený akt“), pokud jde o změnu protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

Účelem zamýšleného aktu je rozšířit spolupráci smluvních stran Dohody o EHP tak, aby zahrnovala účast států ESVO EHP na programu Horizont Evropa. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013[1], a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/819 ze dne 20. května 2021 o Evropském inovačním a technologickém institutu (přepracované znění)[2] se proto začlenění do Dohody o EHP.

Vzhledem k tomu, že Lichtenštejnsko nevyjádřilo zájem o účast v programu Horizont Evropa, týká se návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP pouze Norska a Islandu.

V souladu s rozpočtovou politikou EU je jakákoliv účast na opatřeních EU možná, pouze pokud je uhrazen odpovídající finanční příspěvek. Tato platba však může být provedena až poté, co bude tento návrh rozhodnutí Rady přijat a následná výzva EU k poskytnutí příspěvků, kterou stanoví Evropská komise, bude předložena státům ESVO EHP.

---

1 Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1.

2 Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 61.

Aby bylo možné překlenout období od 1. ledna 2021 do přijetí příslušné platby, má návrh rozhodnutí Smíšeného výboru zpětnou působnost od 1. ledna 2021. Zpětná působnost se nedotýká práv a povinností dotčených osob a je v souladu se zásadou legitimního očekávání.

Zamýšlený akt se pro smluvní strany stane závazným v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Komise předkládá návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby jej Rada přijala jako postoj Unie. Komise doufá, že bude moci tento postoj předložit Smíšenému výboru EHP co nejdříve.

Obsah a povaha návrhu připojeného rozhodnutí Smíšeného výboru EHP překračují rámec úprav, které lze považovat za úpravy pouze technické povahy ve smyslu čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94. Postoj Unie proto zaujme Rada.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, jimiž se dotyčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“[3].

4.1.2. Použití na stávající případ

Smíšený výbor EHP je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP. Akt, který má Smíšený výbor EHP přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno

[3] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

Pokud jde o zamýšlený akt, který sleduje současně několik cílů nebo který má několik složek, jež jsou nerozlučně spojeny, aniž je jedna vůči druhé vedlejší, musí hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU zahrnovat výjimečně různé odpovídající právní základy.

4.2.2. Použití na stávající případ

Hmotněprávní základ navrhovaného rozhodnutí odpovídá hmotněprávnímu základu právního aktu, který začleňuje do Dohody o EHP.

Program Horizont Evropa je založen na hlavách Smlouvy o fungování EU „Průmysl“ a „Výzkum a technologický rozvoj a vesmír“ (články 173, 182, 183 a 188).

Hmotněprávní základ navrhovaného rozhodnutí proto tvoří následující ustanovení: čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a čl. 188 druhý pododstavec Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a čl. 188 druhý pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Norsko a Island finančně přispívají do rozpočtu Unie. Přesná částka bude stanovena v souladu s ustanoveními Dohody o EHP, jakmile bude přijat tento návrh rozhodnutí Rady.

6. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt Smíšeného výboru EHP mění protokol 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2021/0263 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Horizont Evropa)

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a čl. 188 druhý pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru[4], a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru[5] (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.

(2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP, který obsahuje ustanovení o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695[6] by mělo být začleněno do Dohody o EHP.

(4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/819[7] by mělo být začleněno do Dohody o EHP.

(5) Protokol 31 (o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody) k Dohodě o EHP by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.

(6) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by proto měl vycházet z návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP uvedeného v příloze tohoto rozhodnutí,

---

4 Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.

5 Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/819 ze dne 20. května 2021 o Evropském inovačním a technologickém institutu (přepracované znění) (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 61).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně protokolu 31 (o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody) k Dohodě o EHP, vychází z návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně